

Załącznik do Uchwały Nr II/11/2012
Rady Miejskiej w Bodzentynie
z dnia 28 lutego 2012 roku

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2012 – 2015

Bodzentyn 2012

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).
5. Uchwała Nr I/3/2012 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 31 stycznia 2012r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012.
6. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2012-2020, przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Bodzentynie Nr XII/73/2011 z dnia 30 grudnia 2011r.
7. Kodeks Karny i Kodeks Postępowania Karnego.
8. Dokumenty Unii Europejskiej.
9. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2000 r.
10. Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet (2004-2020).

1. PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE.

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 *Kodeksu karnego*), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego uczuć, niszczenie poczucia własnej wartości, niszczenie przedmiotów, do których jest przywiązany, znęcanie się nad zwierzętami, które kocha, głodzenie, ograniczanie jego swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe, izolowanie od otoczenia.

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

Przemoc fizyczna – każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (m.in. popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni).

Przemoc psychiczna – agresywne zachowania, które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).

Przemoc ekonomiczna - uniemożliwienie dostępu do rodzinnych środków finansowych (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).

Przemoc seksualna – wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych (np. mąż, który stosuje przemoc lub grozi użyciem przemocy, żeby zmusić żonę do stosunku, może zostać skazany za gwałt).

Zaniedbanie - ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Formy przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna – mogą się przenikać, ale każda może też występować osobno.

Osobami doświadczającymi przemocy domowej są najczęściej kobiety, dzieci, osoby starsze lub niepełnosprawne, ale bywają też nimi mężczyźni.

To dom powinien być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki, gdzie czytamy się bezpiecznie. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, w której chronią się przed stresem życia. Jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doświadczają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie. Podstawową grupą społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina. To rodzina określa cele i wartości, do których dążą dzieci, a także wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz rodziny.

Rodzina, która nie radzi sobie w sytuacjach kryzysowych, a także nie realizuje swoich funkcji nosi miano rodziny dysfunkcyjnej. Jedną z krytycznych sytuacji, wymagającą natychmiastowej interwencji odpowiednich służb jest przemoc w rodzinie.

Do szybkiej i skutecznej interwencji w środowisku, niezbędny jest spójny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Przemoc w rodzinie może być różnie opisywana, może wywoływać różnorodne emocje, począwszy od skrajnego współczucia po niepokonany gniew i sprzeciw. Pomimo sporów definicyjnych, zjawisko przemocy w rodzinie jest przede wszystkim indywidualnym dramatem osób jej doświadczających i jako takie staje się przedmiotem publicznej debaty.

Z przeprowadzonych w Polsce badań w 2009 r. przez CBOS: *Przemoc i konflikty w domu* wynika, że:

1. 26% społeczeństwa zna osobę, która doznaje przemocy domowej,
2. 9% dorosłych twierdzi, iż przynajmniej raz zostało uderzonych przez współmałżonka/partnera podczas kłótni. Połowa osób z tej grupy co najmniej kilkakrotnie padła ofiarą agresji, 10% Polaków, którzy są, bądź byli w stałym związku przyznaje, że uderzyło męża / żonę.

Ponadto badania te pokazują, iż:

1. 10% badanych pozostających w stałym związku doświadcza agresji werbalnej, wyzwisk, krzyków, w tym 5% - często,
2. 7% osób żyjących w stałych związkach ma ograniczony kontakt z innymi ludźmi przez partnera,
3. 6% osób jest narażonych na kpiny, poniżanie,
4. 4% osób doświadcza ze strony partnera gróźb, szantażu,
5. 4% badanych twierdzi, że czasem są popychane, szarpane.

W Polsce najczęściej popełnianym przestępstwem jest znęcanie się nad członkiem rodziny - art. 207 k.k. Pod względem zgłaszanych przestępstw organom ścigania znajduje się ono na trzecim miejscu.

3. SKALA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BODZENTYN.

Na terenie Gminy Bodzentyn, która liczy 11 797 mieszkańców przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, ale najczęściej łączy się z problemem nadużywania alkoholu oraz niskimi dochodami. Prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinach alkoholowych jest ponad dwukrotnie większe niż w pozostałych. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

W ostatnim okresie, coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy. Z badań przeprowadzonych na terenie Gminy Bodzentyn wynika, że problemowi stosowania przemocy domowej najczęściej towarzyszy nadużywanie alkoholu. Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne – spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony – większej gotowości ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej – wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwaniu i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Oszacowanie zjawiska przemocy jest możliwe między innymi dzięki procedurze Niebieskiej Karty.

„Niebieskie Karty” to procedura interwencji wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. Obowiązuje ona w policji od 1998 roku, w pomocy społecznej od 2004 roku.

Najnowsze rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13 września 2011r. szczegółowo określa procedurę postępowania wszystkich przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę Niebieskiej Karty tj. policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia oraz gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Obecnie podejmowanie interwencji w środowisku w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. W przypadku stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane

i realizowane w ramach działań, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.

Głównym celem „Niebieskich Kart” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Podstawą skuteczności procedury i oferowanej pomocy jest współpraca przedstawicieli różnych służb na rzecz osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie.

Rozpoznanie przemocy i wypełnienie „Niebieskiej Karty” przez policjanta, pracownika socjalnego czy przedstawiciela pozostałych służb do tego uprawnionych to początek procesu pomagania. Każda z nich ma w swoich ustawowych zapisach możliwość i obowiązek korzystania z pomocy innych osób, instytucji i organizacji, a także podejmowania współpracy, gdy zostanie o to poproszona. W przypadku przemocy w rodzinie działania indywidualne nie przynoszą pożądanych efektów.

Dokumentacja „Niebieskie Karty” dla poszczególnych służb różni się, choć założenia i cele procedury są wspólne. Różnice wynikają z tego, że każda z w/w instytucji ma określone kompetencje i możliwości. Zbiera informacje dostosowane do specyfiki pomocy jakiej może udzielić. Po zebraniu informacji, ustalany jest plan działania, a kolejnym krokiem jest włączenie do procesu pomagania przedstawicieli innych służb; procedurę szczegółowo określa wymienione wyżej rozporządzenie.

Procedurę Niebieskiej Karty najczęściej wdrażają policjanci oraz pracownicy socjalni, którzy wzywani są na interwencje.

Dane Komisariatu Policji w Bodzentynie przedstawiają się następująco:

Tabela . Zjawisko przemocy w rodzinie wg danych wykazanych przez Komisariat Policji w Bodzentynie.

Rodzaj problemu	ROK		
	2009	2010	2011
1. Interwencje domowe związane z przemocą w rodzinie: <i>w tym interwencje, w których sprawcami były osoby pod wpływem alkoholu</i>	37	9	10
2. Ilość postępowań wszczętych z powodu znęcania się fizycznego lub psychicznego nad rodziną	7	5	3

3. Ilość założonych „Niebieskich kart”	19	14	10
--	----	----	----

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2011 w toku prowadzonych postępowań – 28 zgłoszonych wniosków - powzięła informacje o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie. Zjawisko to dotyczy 11 środowisk rodzinnych. W większości przypadków dane te dotyczą postępowań prowadzonych przez Policję.

Pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie w 2009 roku przeprowadzili 10 interwencji w związku z przemocą w rodzinie, w 2010 roku 3, a w 2011 roku również 7 takich postępowań. Należy zaznaczyć, że w większości przypadków dane te obejmują postępowania prowadzone także przez Komisariat Policji.

Spośród nadesłanych pism z Komisariatu Policji w Bodzentynie dotyczących interwencji domowych większość powtarzała się w rodzinach objętych pomocą Ośrodka. Część osób nie wyrażała zgody na wypełnienie formularza procedury traktując interwencję jako konflikt rodzinny, a nie sytuację zagrożenia przemocą w rodzinie. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zawiadamia także Sąd Rejonowy wnosząc o wgląd w sytuację dziecka, w przypadkach zagrożenia dobra małoletniego. Ponadto pracownicy socjalni zawiadamiają policję lub prokuraturę o podejrzeniu, lub popełnieniu przestępstwa. Pracownicy socjalni często podejmują interwencje przeprowadzane w asyście funkcjonariuszy policji.

Z obserwacji środowiska w Gminie Bodzentyn wynika, że przemoc nadal jest niestety tematem tabu. Trudno jest osobom pokrzywdzonym sięgać po pomoc, gdyż wiąże się to ze wstydem, strachem, ale często też z brakiem wiedzy dotyczącej placówek pomocowych, ich ofertą i możliwościami.

Zjawisko przemocy na terenie Gminy Bodzentyn, wymaga podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu działania i wsparcia finansowego ze strony władz samorządowych. Zmniejszenie rozmiarów przemocy w gminie Bodzentyn i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania różnych służb.

4. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
6. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
1. Podnoszenia świadomości społecznej mieszkańców w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.
2. Integrowania środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawisk przemocy w rodzinie.
3. Zwiększania efektywności działań podejmowanych w związku z problemem przemocy w rodzinie.
7. Zwiększanie umiejętności i kompetencji zawodowych pracowników i przedstawicieli innych służb.
8. Wymiana informacji o zjawisku przemocy w rodzinie.

Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 6 pkt 1. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.), lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231, z późn. zm.), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym :

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
2. zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
3. instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
4. zespół interdyscyplinarny;
5. diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu, mapa zasobów i potrzeb;
6. niniejszy Program.

Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
2. Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
3. Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc;
4. Integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie;
5. Rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy;
6. Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

5. ZASOBY GMINY BODZENTYN W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Zasoby instytucjonalne Gminy:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie;
3. Komisariat Policji w Bodzentynie;
4. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzentynie;
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bodzentynie.
6. Placówki oświatowe;
7. Placówki ochrony zdrowia;
8. Radni, sołtysi i rady sołeckie.

Mocne strony:

1. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
2. Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
3. Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;
4. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;

Słabe strony:

1. Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy (brak mieszkań socjalnych);
2. Brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych;
3. Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna).

Zagrożenia:

1. Słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
2. Negatywne wzorce zachowań społecznych,
3. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
4. Problemy alkoholowe członków rodzin

6. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Bodzentyn.
3. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – utworzenie punktu interwencyjno-konsultacyjnego.
4. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
  - a) działania edukacyjne,
  - b) działania profilaktyczne,
  - c) działania informacyjne.
6. Profesjonalizacja i dalsza edukacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.

7. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Bodzentyn;
2. Udzielanie osobom doznającym przemocy kompleksowej pomocy i wsparcia. Ochrona ofiar przemocy;
3. Uruchomienie punktu informacyjno – konsultacyjnego dla rodzin dotkniętych przemocą;
4. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych;
5. Dostosowanie zasobów istniejących na terenie Gminy Bodzentyn do potrzeb tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

6. Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie;
7. Zwiększenie działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w Rodzinie;
8. Podwyższenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
9. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie - działania informacyjno-edukacyjne;

Działania do realizacji programu

Wyżej wymienione cele będą realizowane poprzez następujące działania:

- uprzedzające (diagnoza, informacja, edukacja);
- interwencyjne (kierowane do osób doznających przemocy w rodzinie);
- pouczające i izolujące (kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie);
- wspierająco – terapeutyczne dla osób uwikłanych w przemoc domową (ofiara, świadek, sprawca);
- działania edukacyjno – korekcyjne dla osób uwikłanych w przemoc domową;
- socjalne (min. zapewnienie warunków bezpiecznego schronienia, zapewnienie dostępu do pomocy prawnej, psychologicznej, finansowej, rzeczowej, socjalnej i medycznej).
- szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się pomaganiem rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.

Zadania realizacyjne

1. Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie (strona internetowa, artykuły w prasie);
2. Prowadzenie akcji informacyjnych na terenie gminy;
3. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie – zbieranie informacji na powyższy temat od instytucji, a także od mieszkańców;
4. Koordynacja działań pomiędzy powiatem, a gminą w zakresie przemocy oraz pomiędzy instytucjami działającymi na tym terenie np. policją, MGOPS, szkołą, kościołem, zoz, stowarzyszeniami, poprzez działalność interdyscyplinarną - Zespoły;
5. Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, podnoszenie świadomości społecznej;
6. Rozpowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy, w tym umieszczanie informacji nt. lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy na stronie internetowej.

7. Zebranie i aktualizacja informacji teleadresowych o podmiotach realizujących zadania dla ofiar i sprawców przemocy domowej.
8. Szkolenie osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w szczególności członków Zespołu interdyscyplinarnego.
9. Wdrażanie standardów i procedur postępowania wobec osób doznających przemocy i stosujących przemoc opracowanych przez odpowiednie służby;
10. Udzielanie pomocy specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, socjalnej), osobom doznającym przemocy w ich miejscu zamieszkania;
11. Udzielanie pomocy specjalistycznej oraz umożliwianie pobytu w hostelu dla ofiar przemocy, w instytucjach interwencji kryzysowej – zlecenie zadań;
12. Kierowanie na terapie edukacyjne osób stosujących przemoc;
13. Realizowanie programów interwencji i wsparcia dla ofiar przemocy domowej w tym: osób starszych oraz dzieci;
14. Przeprowadzanie diagnozy potrzeb oraz oceny istniejących zasobów rzeczowych i ludzkich w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
15. Standaryzacja działań i podnoszenie jakości podejmowanych przez podmioty realizujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

8. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy dla Gminy Bodzentyn na lata 2012 – 2015 są:

Środki własne gminy:

- a) pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- b) będące w budżecie Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

9. MONITORING

Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Wykaz placówek działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.
2. Wykaz placówek działających na rzecz sprawców przemocy w rodzinie.

Załącznik nr 1
Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2015

Instytucje, w których może być udzielona pomoc osobom, co do których istnieje podejrzenie, że zostały dotknięte przemocą w rodzinie z terenu Gminy Bodzentyn:

Lp.	Jednostka	Miejscowość	Kontakt	Jaka pomoc jest oferowana
1	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie	Bodzentyn, ul. Suchedniowska 3	41 31-15-541	- praca socjalna, - Niebieska Karta, - pomoc finansowa i rzeczowa, - współpraca z instytucjami i organizacjami, - wsparcie psychologiczne.
2	Komisariat Policji w Bodzentynie	Bodzentyn, ul. Piłsudskiego 3	41 31-15-007	- Pomoc interwencyjna, - Niebieska Karta, - profilaktyka, zapobieganie przestępstwom, - prewencja.
3	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Bodzentyn, ul. Suchedniowska 3	41 31-15-541	- Kompleksowa opieka nad rodzinami w których dochodzi do przemocy - podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej oraz uruchomienie procedur mających na celu jej powstrzymanie, - opracowanie planu pomocy dla rodziny w ścisłej współpracy z pracownikiem socjalnym danego rejonu, - monitorowanie rodziny, - organizowanie współpracy służb
4	Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Bodzentyn, ul. Suchedniowska 3	41 31-15-541	- Zgłoszenie konieczności leczenia odwykowego osoby, - wnioskowanie do Sądu o zastosowanie leczenia osoby uzależnionej.
5	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Bodzentyn, ul. Wolności 1	41 31-15-020	- Terapia grupowa i indywidualna dla osób uzależnionych i współ uzależnionych, - konsultacje psychiatryczne i psychologiczne.
6	Szkoły – Pedagog szkolny	- Gimnazjum we Wzdole Rządowym - Gimnazjum w Bodzentynie - Szkoła Podstawowa w Bodzentynie	41 31-20-209 41 31-15-282 41 31-15-056	- Pomoc pedagogiczna, opiekuńczo-wychowawcza.
9	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3	41 342-14-90	- Zapewnienie opieki nad dzieckiem, gdy nie jest możliwa opieka ze strony rodziny,

				- prowadzenie rodzin zastępczych.
10	Ośrodki Zdrowia	Bodzentyn Wzdół Rządowy Święta Katarzyna	41 31-15-215	- Pomoc zdrowotna, - kierowanie do lekarzy specjalistów.
11	Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji	Kielce, ul. J.Nowaka Jeziorańskiego 65	41 331-53-13	- Grupy dla współuzależnionych, - trening umiejętności społecznych, - grupy dla osób z problemem alkoholowym, - oddział dzienny odwykowy, - konsultacje psychiatryczne i psychologiczne, - konsultacje dla młodzieży, - sesje rodzinne.
12	Poradnia Leczenia Uzależnień	Kielce ul. Paderewskiego 4	41 344-40-51	- Konsultacje psychiatry i terapeuty uzależnień dla osób uzależnionych i współ uzależnionych.
14	Noclegownia dla Bezdomnych	Kielce ul. Żelazna 2	41 346-20-83	- Schronienie dla osób bezdomnych.
15	Schronisko dla Kobiet: Centrum Interwencji Kryzysowej	Kielce, ul. Urzędnicza 7	41 366-48-47	- Schronienie dla kobiet, ofiar przemocy.
16	Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży	Kielce, ul. Słoneczna 9	41 354-50-59	- Schronienie dla kobiet.
17	Dom Samotnej Matki	Kielce ul. Jagiellońska 76	41 345-34-47	- Schronienie dla kobiet.
18	Schronisko dla Kobiet Ofiar Przemocy - PCK	Kielce, ul. Okulska 18	41 345-90-66	- Schronienie dla kobiet, ofiar przemocy.
19	Telefon Zaufania w sprawach kryzysowych		41 345-50-59	
20	Telefon Zaufania w sprawach rodzinnych		41 368-18-74	
21	Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”		22 499-37-33	
22	Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”		801-120-002 Dyżur prawny: 22 666-28-50	
23	Policyjny Telefon Zaufania		800-120-226	

Załącznik nr 2
Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2015

Wykaz placówek dla osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie:

1. Ośrodek Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc – Kielce, ul. Wiśniowa,
tel. 41 362-89-73;
2. Przytulisko, Noclegownia i Stołówka – im. Św. Brata Alberta – Kielce, ul. Sienna 5,
tel. 41 366-07-34;
3. Noclegownia, Stołówka – Skarżysko – Kamienna, ul. Wileńska 34,
tel. 41 253-88-00

Uzasadnienie

Utworzenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2015 jest zgodny z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U nr 180 poz. 1493), który nakłada na gminę obowiązek tworzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Rozpowszechnienie zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutki społeczne, wynikające z pozostawienia ofiar w sytuacji przemocy przez wiele lat są wyzwaniem dla służb niosących pomoc ofiarom przemocy. Przedstawiony program zakłada systemowe, kompleksowe i długofalowe działania na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie. Zakłada tworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy, opartego na współpracy służb, instytucji i organizacji pozarządowych.

Program określa kierunki działań, wskazuje zadania pomocowe kierowane do rodzin, w których występuje przemoc, ponadto proponuje działania, zwiększające kompetencje osób udzielających pomocy.

Realizacja zadań zawartych w programie pozwoli na systemowe podejście do problemu przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności dotychczasowych działań kierowanych do rodzin, w których przemoc występuje.